

Sıkça Sorulan Sorular (SSS)

Bilim ve Sanat Merkezleri; eğitim kurumları içinde, yolu bir şekilde BİLSEM' lerle kesişmeyenler için, belki de en az tanınanı ve bilinenidir. Öğrenci alımından eğitim süreçlerine kadar tüm aşamalar çoğu insan için bilinmezlerle doludur. Zeki çocukları BİLSEM' lere toplayıp okul dışındaki saatlerde okuldan farklı ne yaptıkları, acaba nasıl gizli bir gündemleri olduğu pek çok insan için merak konusudur. İşte bu dosya, BİLSEM' i henüz tanımayan yeni velilerimiz ve tanımak isteyen meraklı vatandaşlarımız için kafalara takılması muhtemel sorulara cevaplar şeklinde hazırlanmıştır.

BİLİM VE SANAT MERKEZİ (BİLSEM) NEDİR?

Bilim ve Sanat Merkezi, örgün eğitim kurumlarına devam eden ve genel yetenek (zihinsel), görsel sanatlar veya müzik alanında özel yetenekli olduğu uzmanlar tarafından tanılanan öğrencilere, yeteneklerini geliştirerek en üst düzeyde kullanmalarını sağlamak için okul saatleri dışında destek eğitimi vermek üzere açılmış olan bağımsız bir özel eğitim kurumudur.

Bilim ve Sanat Merkezleri örgün okullara alternatif bir eğitim kurumu değil, örgün eğitim kurumlarını destekleyici bir eğitim kurumudur.

ÜLKEMİZDE ÖZEL YETENEKLİ ÇOCUK TANIMI KİMLERİ KAPSAMAKTADIR?

Standart zeka testlerinde, testin türüne göre yaklaşık olarak 130 veya 140 üzeri zeka bölümü (IQ) elde eden ya da görsel sanatlar, müzik gibi performans alanlarında aynı yaş, deneyim veya çevre şartlarına sahip akranlarına göre üstün performans gösteren çocuk/öğrenciler özel yetenekli olarak kabul edilmekte ve BİLSEM' lerde bu çocuklara özel eğitim desteği sunulmaktadır.

BİLİM VE SANAT MERKEZLERİNİN RESMİ STATÜSÜ NASILDIR?

Bilim ve Sanat Merkezleri, Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Teşkilatında Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Özel Yeteneklilerin Geliştirilmesi Daire Başkanlığına bağlıdır.

BİLİM VE SANAT MERKEZLERİNİN İŞLEYİŞİNİ DÜZENLEYEN BİR MEVZUAT MEVCUT MU?

Bilim ve Sanat Merkezlerinin kuruluş ve işleyişine ilişkin usul ve esaslar ile bu merkezlere öğrenci seçimi, kayıt kabul, eğitim-öğretim yönetici ve öğretmen seçimi ile yetiştirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenleyen 07.10.2016 tarihli "Millî Eğitim Bakanlığı Bilim ve Sanat Merkezleri Yönergesi" mevcuttur. Ayrıca Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği' nde de kurumun işleyişine ilişkin bazı hususlar yer almaktadır.

BİLİM VE SANAT MERKEZİ' NE HANGİ SINIFLARDAN ÖĞRENCİ ALINMAKTADIR?

Bilim ve Sanat Merkezlerine hangi sınıf seviyelerinden öğrenci alınacağı, her yıl Bakanlıkça belirlenmektedir. Bakanlık kararı doğrultusunda 1, 2 ve 3. sınıflardan tanılama yapılmaktadır.

BELİRLENEN SINIF SEVİYESİ DIŞINDAKİ ÖZEL YETENEKLİ ADAYLARI SÜRECE NASIL DAHİL OLABİLİR?

Özel yetenekli öğrenciler için özel eğitim alabilecekleri tek alternatif Bilim ve Sanat Merkezleri değildir.

Okulöncesi, ilkokul, ortaokul ve lise düzeyindeki tüm öğrenciler, Rehberlik ve Araştırma Merkezlerine başvurmaları ve özel yetenekli olarak tanınmaları halinde, mevcut okullarında **destek eğitim odası** açılarak oraya yönlendirilebilirler. Destek eğitim odalarında; öğrencilerin ilgi, yetenek ve eğitim ihtiyaçları ile takip edecekleri program esas alınarak, sınıf öğretmenleri ve alan öğretmenleri görevlendirilir.

BİLSEM ÖĞRENCİ ALIM (TANILAMA) SÜRECİ NASIL İŞLİYOR?

Bilim ve Sanat Merkezlerine alınacak özel yetenekli öğrencileri belirlemek amacıyla her yıl Bakanlıkça belirlenen tanılama takvimi çerçevesinde, Bakanlıkça belirlenen sınıf seviyelerinden öğrenciler, Bakanlıkça hazırlanan gözlem formları kullanılarak e-okul üzerinden sınıf öğretmenlerince genel yetenek (zihinsel), görsel sanatlar veya müzik alanında özel yetenekli aday olarak gösterilir.

Aday olarak gösterilen öğrenciler, Bakanlıkça belirlenen bir tarihte, Bakanlıkça hazırlanan grup tarama sınavına alınır.

Grup tarama sınavı sonuçlarına göre Türkiye genelinde Bakanlıkça her yıl her sınıf seviyesi için belirlenen baraj puanlarını geçen öğrenciler sertifikalı uzmanlar tarafından bireysel incelemeye alınır. Bireysel incelemede öğrencilere geçerli, güvenilir ve standart bir zeka testi uygulanır.

Görsel Sanatlar ve/veya müzik yetenek alanında aday gösterilen ve grup tarama sınavı sonuçlarına göre görsel sanatlar ve müzik yetenek alanları için her yıl Bakanlıkça belirlenen baraj puanlarını geçen öğrenciler İl Tanılama Komisyonu tarafından görsel sanatlar ve/veya müzik yetenek alanında bireysel incelemeye alınır.

Her üç alanda yapılan bireysel inceleme sonuçlarına göre Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğüne her sınıf seviyesinde ve her yetenek alanı için belirlenen Türkiye barajını geçen öğrencilerin Bilim ve Sanat Merkezine kayıtları yapılır.

ÖĞRENCİ TANILAMASI İÇİN HAZIRLIK YAPMAK GEREKİR Mİ?

Özel yetenekli öğrencilerin tanılama süreci var olan yeteneklerin açığa çıkarılması esasına dayalı olduğu için Bakanlıkça merkezi sistemle yapılan grup tarama sınavı ve ardından uygulanan zeka testine öğrencinin hazırlık yapması anlamsızdır. Sahip olduğu yeteneğin ortaya çıkarılması bu tanılama sürecinde uzmanlarca sağlanmaktadır.

KAYIT DÖNEMİ ve KAYIT İÇİN GEREKENLER

Bilim ve Sanat Merkezine öğrenci kayıtları Eylül ayının ilk haftası içinde yapılır. Kayıt için aşağıdaki belgeler başta olmak üzere bilim ve sanat merkezlerine göre farklı belgeler istenebilir.

1-Kayıt Formu

2-Veli Muvafakat Belgesi

3-Örgün Eğitim Kurumundan Alınan Öğrenci Belgesi

4-Onaylı ikametgah adresi

Eğitim ğretim yılı başlayana kadar Merkeze kaydını yaptırmamış öğrenciler kayıt haklarını kaybederler.

BİLSEM'E KAYDOLDUKTAN SONRA DEVAM ZORUNLU MUDUR?

Bilim ve Sanat Merkezi' nde uygulanan programlara devam zorunluluğu bulunmaktadır. Her eğitim döneminde devamsızlık süresi eğitim sresinin %30' unu geçemez. Mazeret göstermeksizin bu süreyi aşan veya programa katılmayan öğrencilerin kaydı silinir.

BİLSEM'e kayıtlı öğrencilerin velileri tarafından her yıl eylül ayının ilk haftası içinde kayıt yenileme işlemlerinin yapılması gerekir. Kayıt yenileme işlemleri yapılmayan ğrencilerin BİLSEM'le ilişiği kesilir.

BİLSEM'E KAYDOLAN ÖĞRENCİLERE NASIL BİR EĞİTİM VERİLİR?

Bilim ve Sanat Merkezine başlayan öğrenciler 5 aşamalı bir eğitim programına alınmaktadır.

Tüm programlar, öğretmenler tarafından ğrenci merkezli, disiplinler arası, modüler yapıda; öğrencilerin yaratıcılığını, sorunlara farklı yaklaşım ve czm bulma becerilerini geliştirecek ve yetişkinlik dönemlerindeki şartlara hazırlayacak nitelikte bireyselleştirilerek hazırlanır.

Programların uygulanmasında okuldan tamamen farklı özel eğitim yöntem ve teknikleri, imkanlar lsnde özel materyaller kullanılır.

BİLSEM' de bireysel eğitim esas olmakla birlikte ğretmen, mekan vb. kısıtlılıklar nedeniyle cğunlukla 2-15 kişilik küçük gruplarla eğitim yapılmaktadır.

Bilim ve Sanat Merkezinde eğitim, öğrencilerin örgün eğitimlerinden farklı olarak gerçekleştirilir. Öğrenciler okullarında geçer not alma ve sınavlara hazırlanma amacıyla hareket ederken, BİLSEM' in yapısında sınıf geçme, not alma vb. amaçlar yer almadığından bunun yerine süreç odaklı, proje tabanlı öğrenme modeliyle eğitim sağlanır ve öğrencilerin istenilen niteliklere uygun ürün/projeler gerçekleştirmeleri beklenir.

1-Uyum Programı:

BİLSEM'e yeni başlayan öğrenciler ve velileri 40 ders saati ve iki aylık süreyi geçmeyecek şekilde bir uyum programına alınmaktadır. Uyum programı veli, ğretmen, ğrenci herkesin birbirini anlamaya çalıştığı, ortak bir dil oluşturulmaya çalışıldığı aşamadır. Tamamen ğrencileri tanımaya yönelik etkinlikler planlanmakta ve uygulanmaktadır. Kurumun daha önceden oluşturulmuş misyonu, vizyonu, ilke ve değerleri etkinliklere katılanlara aktarılmaktadır. Uyum programı sonunda, Veli-ğrenci-BİLSEM bütünleşerek, ortak amaçlara doğru ilerleyebilecek duruma gelmektedir.

Görsel Sanatlar ve müzik yetenek sınavıyla Merkezimize giren öğrenciler, uyum programı bitiminde sadece görsel sanatlar veya müzik alanında doğrudan özel yetenekleri geliştirme programına alınır.

2- Destek Eğitimi Programı:

Uyum programını tamamlayan genel zihinsel yetenek alanından tanılanan öğrencilerin geliştirmesi gereken temel becerileri tüm alan/disiplinlerle ilişkilendirilmesini esas alan eğitim programıdır.

Destek eğitim programı, 2 ve 3. sınıfta BİLSEM'e girmeye hak kazanan öğrenciler için ilk yılı öncelikle sınıf öğretmenleri tarafından okutulmak üzere uyum programı süresi dâhil en az 2 eğitim ğretim yılı olacak şekilde planlanır ve uygulanır. 4. sınıfta BİLSEM'e girmeye hak

kazanan öğrenciler için de sınıf/branş öğretmenleri tarafından okutulmak üzere uyum programı süresi dâhil en az 1 eğitim öğretim yılı olacak şekilde planlanır ve uygulanır.

Destek eğitim programında iletişim, iş birliği, grupla çalışma, öğrenmeyi öğrenme, problem çözme, bilimsel araştırma, girişimcilik, eleştirel ve yaratıcı düşünme, etkili karar verme, teknoloji okuryazarlığı, sosyal sorumluluk, kaynakları etkin kullanma becerileri kazandırılır.

3- Bireysel Yetenekleri Fark Ettirme Programı:

Genel zihinsel yetenek alanında tanılanan ve destek eğitim programını tamamlayan öğrencilerin bireysel yeteneklerini fark etmeleri amacıyla yürütülen eğitim programıdır.

Bireysel yetenekleri fark ettirme programı öğrencinin bütün alanları tanıyacağı şekilde en az 3 eğitim öğretim yılı olacak şekilde planlanır ve uygulanır.

Öğrencilerin bireysel yeteneklerini fark ettirebilmek amacıyla yaratıcılıklarını öne çıkaran ve bireysel farklılıklarıyla ilgili disiplinlere yönelik programlar hazırlanır ve uygulanır.

Öğrencinin en çok ilgi duyduğu, yetenekli olduğu ve ileride üzerinde derinlemesine çalışmalar yapacağı alanları belirlemek için her bir alana özgü tutum ve becerileri fark ettirici etkinlikler ilgili alan öğretmeni tarafından planlanır ve uygulanır.

Bireysel yetenekleri fark ettirme programının tamamlanmasını takiben öğrenciler, öğretmenler kurulunca çoklu değerlendirme yöntemiyle değerlendirilerek özel yetenekleri geliştirme programı alanlarına yönlendirilir.

4- Özel Yetenekleri Geliştirme Programı:

Müzik ve görsel sanatlar yetenek alanından uyum programını, genel zihinsel yetenek alanından ise bireysel yetenekleri fark ettirme programını tamamlayan öğrencilerin özel yeteneklerini geliştirmek amacıyla yürütülen eğitim programıdır.

Özel yetenekleri geliştirme programı, genel zihinsel yetenek alanında tanılanan öğrenciler için en az 2 eğitim öğretim yılı; görsel sanatlar ve müzik alanında tanılanan öğrenciler için en az 4 eğitim öğretim yılı olarak planlanır ve uygulanır.

Özel yetenekleri geliştirme programının uygulanması sürecinde, disiplinler arası ilişkiler dikkate alınarak öğrencilerin yönlendirildiği disiplin/disiplinlerde derinlemesine, ileri düzeyde bilgi, beceri, davranış kazanmaları ve bu doğrultuda üretimde bulunmaları sağlanır.

Görsel sanatlar ve müzik alanından tanılanan öğrenciler için hazırlanan özel yetenekleri geliştirme programında ilgili alanın tanıtımı yapılır. Öğrencinin alan ile ilgili yeteneklerini fark ettirici etkinlikler planlanır, derinlemesine sanatsal etkinliklere bu aşamalardan sonra geçilir.

5-Proje Üretimi ve Yönetimi Programı:

Özel yetenekleri geliştirme programını tamamlayan öğrencilerin ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda bir alanda/disiplinde grupla veya bireysel olarak yürütülen eğitim programıdır.

Proje üretimi ve yönetimi programı öğrenci ortaöğretim kurumundan mezun oluncaya kadar devam eder.

Proje üretimi ve yönetimi programı aşamasında öğrenci her eğitim öğretim yılında en az bir proje hazırlar.

Proje konuları, danışman öğretmenlerin rehberliğinde öğrenciler tarafından belirlenir ve yürütülür.

Proje konusu seçiminde öncelikle öğrencinin özel yetenekleri geliştirme programında eğitim aldığı alan olmak üzere diğer alanlar da tercih edilebilir. Her türlü üretim, hizmet, bilimsel çalışma ve sanat etkinlikleri projelendirilir.

BİLSEMDE VERİLEN EĞİTİMİN ÖLÇME ve DEĞERLENDİRMESİ NASIL YAPILIR?

Öğrencilerin sahip olduğu bilgi, beceri, yetenek ve tutumların gerçek yaşamdakine benzer bir durumda kullanılıp kullanılmayacağını tespit edilmesi amacıyla bunları ortaya koyarak oluşturdukları çalışma, ürün ya da etkinliklerin değerlendirilmesini esas alan bir ölçme ve değerlendirme yaklaşımı kullanılır.

Programların ölçme ve değerlendirmesi aşağıdaki esaslara göre yürütülür:

Her eğitim programında, programların süreç ve sonuç değerlendirmesi danışman öğretmenlerce yapılır. Bakanlıkça hazırlanan BİLSEM modülündeki “eğitim programı değerlendirme tablosu” ilgili alan öğretmenlerince doldurulur.

Tüm programlar boyunca öğrenciler hakkında yapılan gözlemler ve alınan geri bildirimler kaydedilerek öğrenciye ait dosyada muhafaza edilir.

Her program sonunda, programa devam eden öğrencilerin durumları BİLSEM Öğretmenler Kurulunda değerlendirilir. Devam ettiği programdan istifade edemediği ve programa devamında yarar bulunmadığı oy çokluğuyla kararlaştırılan öğrencilerin BİLSEM’ le ilişkisi kesilir.

BİLSEM’DE EĞİTİM ÜCRETLİ MİDİR?

Bilim ve Sanat Merkezi’ nde eğitim ücretsizdir. Ancak Merkezler öğrencilerin kullanacakları deney, uygulama ve etkinlik malzeme, araç ve gereçleri için velilerden ücret talep edebilir.

BİLİM VE SANAT MERKEZİNDE ÖĞRENCİLERE SERVİS İMKANI SUNULUR MU?

Bilim ve Sanat Merkezleri ücretsiz taşınmalı eğitim kapsamında olmadığından öğrenciler merkezlere genellikle kendi imkânlarıyla gelirler. Merkezler, öğrencilere ayrıca bir servis imkânı sağlamak zorunda değildir. Ancak özel olarak veliler bir servis ile anlaşabilirler.

BİLSEM’ DE ÖĞRENCİ KILIK KIYAFETİ NASILDIR?

BİLSEM’ de öğrencilerin kılık kıyafetleri serbest olup belli bir forma uygulaması yoktur.

BİLSEM’ LER ARASI ÖĞRENCİ NAKLİ OLUR MU?

BİLSEM’ ler arası öğrenci nakilleri velinin okul ya da ikamet ettiği adrese göre belirlenmiş olan bölgedeki BİLSEM müdürlüğüne başvurusu üzerine e-Bilsem sistemi üzerinden elektronik ortamda yapılmaktadır. Bu bölgeler her yıl İl Tanılama Komisyonları tarafından belirlenir.

BİLSEMLERDE EĞİTİM DÖNEMLERİ NE ZAMANDIR?

Eğitim ve öğretim etkinlikleri eğitim öğretim yılı içerisinde Bakanlıkça hazırlanan ortak yıllık çalışma takvimine göre yürütülür. Ayrıca yarıyıl ve yaz tatillerinde yaz okulu, kış okulu ve öğrenci kampları düzenlenebilir.

Öğrenci kayıtlı olduğu örgün eğitim okulunda sabahçı ise öğleden sonra BİLSEM’ de, öğrenci ise sabah BİLSEM’ de ve tam gün eğitim görüyorsa akşam BİLSEM’ de olacak şekilde haftada bir veya iki gün eğitime alınır.

Hafta sonu, yarıyıl ve yaz tatillerinde de eğitim öğretim hizmeti verilebilir.

BİLSEM' DEKİ EĞİTİM SÜRESİ NE KADARDIR?

BİLSEM' deki eğitim süresi, öğrencinin kuruma kayıt yaptırması ile başlamakta olup, Uyum Programı (40 ders saati) Destek Eğitimi (ilkokul bitene kadar veya 2 ya da 3 yıl), Bireysel Yetenekleri Fark Ettirme Programı (3 yıl), Özel Yetenekleri Geliştirme Programı (2 Yıl), Proje Üretimi/Yönetimi Programı (lise bitene kadar) şeklinde öğrencinin ilk, orta ve lise eğitim hayatı boyunca devam eder.

BİLSEM'LERDE DİPLOMA VE BENZERİ BELGE VERİLİR Mİ?

Eğitim programları sonunda ve eğitimin tamamlanması neticesinde Yönerge gereği öğrencinin aldığı eğitimleri gösteren bir Program Tamamlama Belgesi verilir. Başka herhangi bir diploma, sertifika veya bitirme belgesi verilmez.

BİLSEM' DE VERİLEN EĞİTİMİN SINAVLARA (TEOG VE YGS/LYS) KATKISI OLUR MU?

BİLSEM' de eğitim almanın liselere veya üniversitelere girişte ek puan vb. bir katkısı bulunmamaktadır. Ancak verilen eğitimin içeriği öğrencilere bilimsel düşünme, problem çözme vb. davranışları kazandıracığı için dolaylı da olsa olumlu bir katkı sağlayacaktır. Bunun yanında Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde katkı sağlayacak çalışmalar planlama aşamasındadır.

BİLSEM ÖĞRETMENLERİ NE ŞEKİLDE SEÇİLMEKTEDİR?

Bilim ve Sanat Merkezlerine normal öğretmen tayinleri (ilk atama, il içi veya il dışı yer değiştirme, özür grubu yer değiştirme) ile atama yapılamamaktadır. Öğretmenler, alanında adaylığı kalkmış olmak şartıyla Bilim Ve Sanat Merkezlerine Öğretmen Seçme Ve Atama Kılavuzu çerçevesinde Ek-2 Değerlendirme Kriterlerinden elde ettikleri puanın %60'ı ve sözlü sınavdan elde ettikleri puanın %40'ı ile oluşacak toplam puanlarla il düzeyinde atanabilmektedir.

Bilim ve Sanat Merkezlerinde görev yapacak öğretmenlerin Özel Yeteneklilerin Eğitimi üzerine en az 30 saatlik hizmet içi eğitim almış olması ve belirli kurs ve hizmet içi eğitimlere katılarak kendisini geliştirmiş olması gerekmektedir.

ÖZEL YETENEKLİLER İÇİN AÇILMIŞ BAĞIMSIZ OKULLAR VAR MI?

Ülkemizde özel yeteneklilere eğitim veren özel lise olarak, Kocaeli' nin Gebze ilçesinde Türk Eğitim Vakfı İnanç Türkeş Özel Lisesi (TEVİTÖL) vardır.

TEV İnanç Türkeş Özel Lisesi Millî Eğitim Bakanlığına bağlı, hazırlık sınıfı ve dört yıllık lise programından oluşan, yabancı dilde eğitim yapan, yatılı ve burslu bir özel eğitim kurumudur.

Anadolu Lisesi statüsündedir. Eğitim süresi, hazırlık dahil, toplam 5 yıldır.

Okulda, Milli Eğitim Bakanlığı Anadolu Lisesi programının yanı sıra, özel yetenekli öğrencilere yönelik farklılaştırılmış eğitim programları uygulanmaktadır.

8. sınıfta öğrenim görmekte olup, 6. ve 7. sınıf Türkçe, Matematik ve Fen Bilgisi derslerinin her birinin yılsonu notu en az 80 (seksen) olan öğrenciler yazılı sınav, bireysel değerlendirme ve gözlem kampından oluşan 3 aşamalı bir sistemle seçilmektedir.

HANGİ İLLERDE BİLİM VE SANAT MERKEZİ BULUNMAKTADIR?

Türkiye genelinde halen 81 ilimizde 124 BİLSEM bulunmaktadır.

BİLİM VE SANAT MERKEZLERİNDE OKULÖNCESİ ÖĞRENCİLERİNE YÖNELİK TANILAMA VE ÇALIŞMALAR VAR MI?

Okulöncesi dönemde yapılan testlerin geçerlilikleri ve güvenilirlikleri düşük olduğundan Merkezlerde bu yönde bir tanılama henüz yapılmamaktadır.